

forud, at ansætte Lejen paa Betingelse af, at Forandringen virkelig foretages efter fyldestgørende forelagte Tegninger og Beskrivelser o. s. v., og den saaledes ansatte Leje skulde træde i Kraft, naar det overfor Nævnet godtgøres, at den betingede Forandring er foretaget, og fra det Tidspunkt at regne, da Forandringen virkelig er udført. Jeg tror ikke, man kan lægge det ind i § 6, 4de Stykke, at Nævnet skal være pligtigt forud at fastsætte Lejen paa det Grundlag, jeg her har nævnt, men hvis det skulde være Tilfældet, er der ingen Uoverenstemmelse mellem Ministeren og mig, og saa kommer vi jo grumme let ud over dette Spørgsmaal.

Maa jeg saa for øvrigt gøre nogle enkelte Bemærkninger til, hvad der blev fremsat af den højtærede Indenrigsminister. Ministeren udtalte sig om Lovens Varighed, og han mente, at naar vi ser hen til de Forhold, vi lever under, baade Forholdene, som de er her og ude i Verden, vil Loven utvivlsomt komme til at gælde til mindst det foreslaaede Tidspunkt. Ja, det er jo meget muligt, at den højtærede Minister har Ret i det, men vi ved jo nu en Gang ikke noget om det; det afhænger af Forhold, som vi aldeles ikke er Herre over; og vi ved ikke, hvornaar det Tidspunkt kan indtræde, da det bliver betydelig lettere og altsaa derigennem billigere at opføre Nybygninger, end det er nu. Det ved vi ikke noget som helst om, og netop derfor er det, jeg for mit Vedkommende fastholder, at vi skal holde fast ved kun at vedtage en midlertidig Lov, kun at give Loven Gyldighed for et forholdsvis kort Tidsrum. Hvis man ikke tilsigter at gøre yderligere Indgreb, vil det jo aldrig være vanskeligt at faa en saadan Lov fornyet. Jeg vil f. Eks. sige, at hvis den højtærede Minister ved den Revision af Loven, som foreligger i dette Lovforslag, havde holdt sig til de to Forhold, som er paapegede af Boligudvalget, saa vilde vi slet ikke have faaet hele denne Debat om dette Lovforslag, som vil komme til at strække sig over omtrent to Møder; det tror jeg i hvert Fald ikke. Men netop fordi den højtærede Minister er gaaet langt videre end foreslaaet fra Boligudvalgets Side og efter vor Mening for vidt, er det, man har mødt visse Vanskeligheder med Hensyn til Revisionen, Vanskeligheder, som jeg dog nok mener, vi skal komme ud over.

For øvrigt mener Ministeren ikke, at det kan bevises, at Huslejelovgivningen har virket hemmende paa Byggevirksomheden, og jeg indrømmer, at det maaske ogsaa

er vanskeligt ligefrem at føre Bevis for det. Jeg nævnedes ogsaa i mit Foredrag, at der selvfølgelig var adskillige andre Faktorer, som ogsaa virkede hemmende med Hensyn til Byggevirksomheden, og forskellige af disse blev jo fremhævet af Hr. J. Chr. Jensen, som meget rigtigt navnlig nævnedes de stigende Materialepriser og andet. Men et Bevis for, at Huslejelovgivningen ogsaa har virket hemmende paa Byggevirksomheden er det i og for sig vanskeligt at føre. Bedømmelsen deraf afhænger selvfølgelig noget af et almindeligt Skøn. Jeg tror dog, at man i Almindelighed vil skønne, at jeg har Ret i mine Betragtninger, at Huslejelovgivningen ogsaa har haft en hemmende Indvirkning paa Byggevirksomheden, og at den vil faa en yderligere hemmende Indflydelse derpaa, jo mere indgribende Huslejelovgivningen bliver i Forholdet mellem Ejer og Lejer. Men det bliver jo, som sagt, en Skønssag.

Saa kom den højtærede Minister med nogle Bemærkninger i Anledning af, hvad jeg havde udtalt om Lovforslagets § 6, 2det Stykke. Jeg havde udtalt mig for, at man, hvis man vilde være retfærdig overfor Husejerne ved Fastsættelsen af Lejeforhøjelser, maatte tage noget Hensyn til Pengenes faldende Værdi, thi hvis man ikke tog Hensyn dertil, vilde man gaa Husejerne lovlig nær. Jeg henviste herunder til Bestemmelserne i den svenske Lovs § 6, andet Stykke, hvor man netop tager dette Hensyn. Ministeren syntes ikke at dele denne min Betragtning. Ministeren fremførte et Eksempel: to Mennesker, som havde anbragt deres Kapital forskelligt. Den ene havde anbragt sin Kapital, f. Eks. 20'000 Kr., i Kreditforeningsobligationer og fik en fast Rente af disse Obligationer før Krigen og den samme Rente nu under Krigen. Den anden havde anbragt tilsvarende 20'000 Kr. i en Ejendom. Ministeren mente nu, at hvis man vilde lægge Pengenes faldende Værdi til Grund for Afgørelsen af, hvorvidt den Mand, der havde anbragt sine 20'000 Kr. i en Ejendom, skulde have en rimelig Ret til at faa et noget større Udbytte af sin Kapital nu end tidligere, saa maatte det ogsaa være nødvendigt at tage et lignende Hensyn overfor den anden Mand, og at man altsaa ved Samfundsforanstaltninger maatte sørge for ogsaa at give denne Mand en højere Indtægt af sin Kapital. Ministeren overser imidlertid her ganske een Ting, som har meget væsentlig Betydning. Den første Mand — han, der havde anbragt